

NOTAT

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Departementet

Kemikalier
J.nr. 2019-2650
Ref. PIJEN
Den 26. februar 2019

Notat om de fem fund af N,N-dimethylsulfamid (DMS) over kravværdien i grundvandsovervågningen

Baggrund

Miljø- og Fødevareudvalget modtog den 4. februar 2019 et notat om resultaterne fra screening ifm. grundvandsovervågning i 2018 for stofferne N,N-dimethylsulfamid (DMS) og tolylfluamid. Resultaterne viste fund af DMS under kravværdien i 22 % af de undersøgte indtag (26 prøver) og fund over kravværdien i 4 % af indtagene (5 prøver). I oversendelsesbrevet blev det oplyst, at Miljø- og Fødevareministeriet ville gennemgå fundene over kravværdien mhp. at vurdere, om der kan siges noget om eventuelle kilder.

Gennemgang af de fem fund

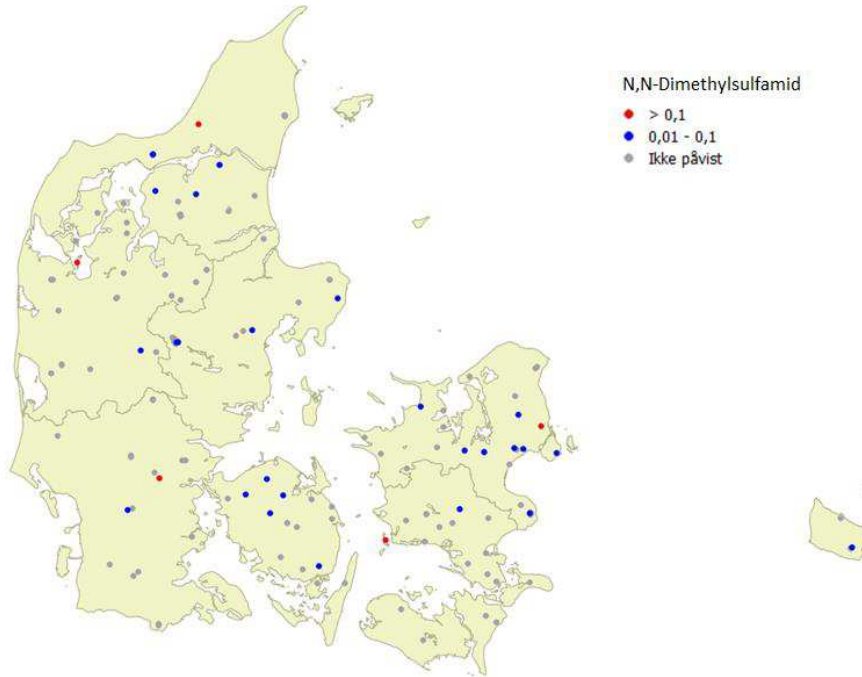
Figur 1 viser, at de fem fund over kravværdierne ligesom de øvrige fund er geografisk spredt over hele landet. Et fund stammer fra et villakvarter i København, hvor der ikke tidligere har været landbrug eller frugtavl. Modsat stammer fundet fra Sydjylland fra en boring placeret i landbrugsland med spredt bebyggelse. To fund stammer fra mindre øer, hvor borerne ligger på grænsen mellem landbrugsland og mindre bymæssig bebyggelse. Fundet fra Nordjylland stammer fra en boring, som ligeledes ligger på grænsen mellem landbrugsland og bymæssig bebyggelse. De fem berørte borer er af varierende alder mellem 2-39 år, og grundvandsprøverne er udtaget fra forskellige dybder varierende fra ca. 9-45 meter under terræn.

Borerne indgår i grundvandsovervågningen, og der er derfor analyseret for andre pesticider i dem. I analyserne fra årene 2017-2018 er der ikke konstateret andre pesticider eller nedbrydningsprodukter i tre af de fem borer. I en boring fra Storstrøm har der været fund af stofferne 2,6-dichlorbenzamid (BAM) og desethyl-desisopropyl-atrazin (DEIA), mens der i boringen fra Sydjylland har været fund af stofferne BAM, desphenyl-chloridazon og methyl-desphenyl-chloridazon. Fund af BAM peger i retning af behandling af befæstede arealer. Både fund af BAM og DEIA tyder på at fund i boringen kan stamme fra bymæssig bebyggelse.

DMS kan være et nedbrydningsprodukt fra stofferne tolylfluamid og dichlofluamid, som ikke længere er tilladte som pesticider i dag. De to stoffer er stadig godkendt som biocidaktivstoffer i EU, eksempelvis er tolylfluamid godkendt til brug i maling. Dichlofluamid har også tidligere været anvendt i maling. Stofferne findes ikke i godkendte pesticid- eller biocidmidler. Branchen har desuden oplyst, at de ikke anvendes længere i Danmark.

Ud fra lokaliseringen og beskrivelsen af de fem borer, hvor der er konstateret fund af DMS over kravværdien, er det ikke muligt at pege på en entydig kilde til fundene. Samlet set er der ikke mange lighedspunkter mellem de fem borer, der er både en boring, hvor landbrugsmæssig påvirkning må anses som den mest sandsynlige kilde, samt en boring i et byområde, som ikke har været

landbrugsmæssigt påvirket. Modsat er borerne i varierende omfang omgivet af bebyggelse, som hvis malet med maling, der indeholdt tolylfluorid eller dichlorfluorid, kan have udgjort en kilde til DMS. Det kan således ikke på dette grundlag udelukkes, at både anvendelsen af moderstofferne tolylfluorid og dichlorfluorid som pesticid og i maling/træbeskyttelse kan være kilde til nogle af de konstaterede fund over kravværdien.

Figur 1: Geografisk fordeling af analyseresultaterne fra screening for N,N-dimethylsulfamid i GRUMO, 2018. Resultaterne er opdelt i kategorierne fund over kravværdien på 0,1 µg/l, fund mellem 0,01 og 0,1 µg/l og endelig "ikke påvist".